

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการก่อสร้างในจังหวัดสุรินทร์

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับเหมาขนาดเล็กที่มีเงินทุนของการจดทะเบียนที่ 1-3 ล้านบาทโดยประมาณ เป็นกิจการรับเหมางานก่อสร้างทั่วไปไม่จำเพาะเจาะจง ว่าเป็นงานในส่วนของทางราชการ หรืองานเอกชน สำหรับส่วนของทางราชการนั้น 70 % จากงบประมาณทั้งหมดของแต่ละปี จะถูกนำมาใช้เพื่อการพัฒนาทางด้านก่อสร้าง โดยที่มีการจัดสรรปันส่วนไปทั่วทั้งจังหวัดใน 17 อำเภอ เนื่องจากหลายๆ อำเภอของจังหวัดสุรินทร์ อยู่ในช่วงของการขยายตัวเพื่อรองรับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ลักษณะงานจึงเป็นการก่อสร้างและปรับปรุงถนนหนทาง สถานที่ราชการ หมู่บ้าน รวมทั้งอาคารพาณิชย์ต่างๆ

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนและเลิกกิจการ

ลำดับ ที่	บริษัท	ทุนจด ทะเบียน	วันที่จด ทะเบียน	วันที่เปลี่ยนสถานะ
1	พงษ์วุฒิรัตนบุรีก่อสร้าง	2	17 พ.ค 2538	24 พ.ย 2553
2	จอมทวนกิจการโยธา	2	30 เม.ย 2542	6 ก.ย 2553
3	นารุ่งเรืองก่อสร้าง	2	22 มิ.ย 2542	3 ก.พ 2553
4	สมสุขก่อสร้าง	1	27 เม.ย 2548	19 ม.ค 2553
5	พินิค คอนสตรัคชั่น 2007	1	11 ก.ค 2550	28 เม.ย 2553
6	ทัศนพรการโยธา	1	7 ม.ค 2551	5 เม.ย 2553
7	ศรีสุระก่อสร้าง	3	20 ส.ค 2545	2 มี.ค 2554
8	คณัยเจริญกิจการก่อสร้าง	1	15 พ.ค 2550	4 เม.ย 2554
9	เทพสมบัติ คอนสตรัคชั่นกรุ๊ป	1	5 ส.ค 2551	12 ก.ค 2554
10	ธีรศักดิ์สุรินทร์ก่อสร้าง	3	15 ก.ย 2551	28 ม.ค 2554

จากข้อมูลการจดทะเบียนและเลิกกิจการของบริษัท ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการดำเนินงานไม่มากนักซึ่งอาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถส่งผ่านไปยังรุ่นที่ 2 ได้ และจากการสำรวจสาเหตุของการเลิกกิจการของหลายๆบริษัท ปัญหาของการสืบทอดกิจการซึ่งผู้ก่อตั้งได้ฝากความหวังไว้กับทายาทผู้ที่จะมาสืบทอดนั้นก็เป็นหนึ่งในหลายๆปัญหาที่ทำให้กิจการไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจจากการสัมภาษณ์ทายาทผู้สืบทอดธุรกิจ

ทายาทของกิจการที่ 1

เพศ ชาย

อายุ 25 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานของทางราชการเป็นหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ เนื่องจากเรียนจบมาทางด้านนี้อยู่แล้ว อีกทั้งเป็นลูกชายคนเดียวที่ติดตามพ่อทำงานมาตลอด เหมือนอยู่ในสายเลือด และไม่เคยมได้ไปทำงานด้านอื่นเลย อาจเกิดมาจากการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กโดยไม่รู้ตัวมากกว่า ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ มีความชื่นชอบในงานที่ทำอยู่แล้ว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ เขาเป็นคนที่ชอบงานด้านนี้มาตั้งแต่เด็ก ชอบติดตามพ่อไปดูงานอยู่เสมอ เป็นงานเกือบทุกอย่างที่มอบหมายให้ช่วยทำ ไม่ได้บังคับเขา คิดว่าเขาชอบเขาเอง ”

ทายาทของกิจการที่ 2

เพศ ชาย

อายุ 30 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ เป็นผู้รับเหมาช่วงจากผู้รับเหมาหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ ไม่ได้เรียนมาทางด้านงานก่อสร้างเลย และได้เคยไปทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ รู้สึกไม่มีความสุข เพราะไม่ค่อยชอบผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะหัวหน้างาน และคิดว่าไปที่ไหนก็คงมีปัญหามือหนึ่งๆกัน กลับมาทำงานของเราเองค่อยๆเรียนรู้เพิ่มจากที่เคยเห็นพ่อทำมา อีกอย่าง ทำงานกับคนในครอบครัวเดียวกันน่าจะเข้าใจกันง่ายกว่า ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การได้ทำงานกับคนที่รักและเข้าใจกัน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ ไม่ได้หวังว่าจะให้เขาเข้ามาทำงานด้านนี้ เพราะที่แรกดูเหมือนเขาไม่ชอบ แต่หลังจากกลับมาอยู่บ้านดูเขาสนใจมากขึ้น ก็ต้องค่อยๆสอนงานเขาไป หลังจากเขาเล่าปัญหาให้ฟัง ก็เข้าใจและอยากใช้ความรักความเข้าใจเป็นแรงจูงใจให้เขาทำงานต่อจากพ่อ ”

ทายาทของกิจการที่ 3

เพศ ชาย

อายุ 27 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ หลาน

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานเอกชน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ คุณลุงผมเขาไม่มีลูกชายไว้ช่วยงาน โดยเฉพาะงานทางด้านช่าง อาศัยเป็นลูกจ้างช่วยงานแกมาหลายปีเป็นที่ไว้ใจ คิดว่าการเป็นผู้รับเหมา แม้ไม่ใหญ่โตมาก ก็ถือว่าเป็นที่ยอมรับนับถือกว่าเป็นชาวไร่ชาวนา ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการการยอมรับจากสังคมต่อหน้าที่การงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ลุง

“ มีหลานชายไว้มาช่วยงานทุกอย่าง และเป็นงาน ก็หวังว่าจะสานต่องานรับเหมาของลุงต่อไปได้ไม่ยาก งานรับเหมาเป็นที่รู้จักกันว่าผลตอบแทนและการยอมรับทางสังคม ซึ่งลุงเองพยายามสร้างให้เขาเห็นและอาจเป็นแรงจูงใจส่วนหนึ่งให้เขาเห็นความสำคัญของการทำงานด้านนี้ ”

ทายาทของกิจการที่ 4

เพศ หญิง

อายุ 40 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกสาว

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานของทางราชการเป็นหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ จบด้านบริหารการจัดการมา ช่วยดูแลงานคุณพ่อมาตลอด ส่วนใหญ่ดูแลด้านการเงิน คิดต่อกับธนาคารบ้าง สรรพกรบ้าง พอแต่งงานก็ให้แฟนช่วยคุณพ่อดูแลงานด้านช่าง คุณงานแรงจูงใจน่าจะมาจากกิจการที่ค่อนข้างมั่นคงแล้ว เพียงแต่ต้องรักษาและอยากให้ลูกมาดูแลต่อไปในวันข้างหน้า ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการความมั่นคงในหน้าที่การงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ แรกๆไม่คิดว่าเขาสานต่องานให้ไปได้ เนื่องจากเขาเป็นผู้หญิงและไม่ถนัดงานด้านช่าง ซึ่งเป็นหนักและค่อนข้างที่จะต้องลุยพอสมควร แต่พอเขามีแฟนและแฟนเขาสามารถเข้ามาเติมเต็ม

ส่วนนี้ได้ จึงทำให้ทุกอย่างลงตัวและเริ่มดีขึ้น แรงจูงใจที่สร้างไว้น่าจะเป็นเรื่องของความมั่นคง ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อได้สร้างไว้ให้ดีแล้ว ”

ทายาทของกิจการที่ 5

เพศ ชาย

อายุ 35 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานของทางราชการเป็นหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ ย้อนไปตอนนั้น ไม่ได้คิดจะทำงานด้านก่อสร้างต่อจากพ่อเท่าไร อยากเป็นนักการเมืองมากกว่า ตอนนี้ได้เป็นแล้ว แม้จะเป็นแค่ระดับท้องถิ่นก็ถือว่าเป็นที่นับหน้าถือตา และคิดว่ากิจการที่ทำอยู่มีส่วนช่วยผลักดันซึ่งกันและกัน ช่วยให้เราได้เป็นที่รู้จักของคนในท้องถิ่นมากขึ้น ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการการยอมรับจากสังคมต่อหน้าที่การงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ ดูเขาไม่ค่อยชอบงานก่อสร้างมากนักแต่เนื่องจากงานรับเหมาทำให้เขาภูมิใจหน้ามีตาในสังคมไปด้วย และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เขาได้ก้าวมาเล่นการเมือง ได้ดังที่ใจเขาต้องการ แต่เขาก็ยังคงทำงานด้านนี้ควบคู่กันไปได้เป็นอย่างดี ส่วนหนึ่งมาจากการที่พ่อเองได้สร้างฐานะ เป็นที่นับหน้าถือตาของคนในพื้นที่ อาจเป็นแรงจูงใจให้เขาเห็นเป็นแบบอย่าง ”

ทายาทของกิจการที่ 6

เพศ ชาย

อายุ 27 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานของทางราชการเป็นหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ เป็นลูกชายคนสุดท้องที่มีพี่สาว 2 คน ช่วงวัยรุ่นเนอะมากไม่ค่อยสนใจช่วยงานพ่อ ส่วนพี่ๆก็คงไม่สนใจอยู่แล้ว เรียนด้านก่อสร้างมาก็ไม่ได้ชอบเท่าไร ถึงช่วงหนึ่ง เห็นพ่อบอกว่าเริ่ม

ทำงานไม่ไหวแล้ว จะเลิกเราไปก็เสียดายเครื่องมือเครื่องจักรที่มีอยู่ จึงอยากลองเข้ามาจับงานจริงๆจังๆ เพราะตัวเองก็เริ่มเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ควรที่จะต้องทำงานเพื่อความมั่นคงของครอบครัวในอนาคต ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการความมั่นคงในหน้าที่การงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ เดิมทีไม่คิดว่าเขาจะสนใจมาช่วยงานที่บ้านได้ เพราะเขาเกเรมาก จนไม่อยากจะหวัง แต่พอเขาเริ่มโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น เหมือนความคิดเขาเริ่มเปลี่ยน กลับมาสนใจงานรับเหมาแบบพ่อมากขึ้น และเป็นช่วงที่พ่อเริ่มทำไม่ไหวแล้ว เนื่องจากพ่อทำงานด้านนี้มานานและได้สร้างรากฐาน เครื่องมือเครื่องจักรก็พร้อมสามารถทำงานต่อได้เลย คิดว่าความพร้อมจากความมั่นคงตรงนี้เป็นส่วนที่จูงใจให้เขาเปลี่ยนความคิด ”

ทายาทของกิจการที่ 7

เพศ หญิง

อายุ 20 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกสาว

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมางานของทางราชการเป็นหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ ช่วยคุณพ่อดูแลกิจการร้านค้าที่ขายวัสดุช่วงว่างจากการเรียน ส่วนงานรับเหมาคุณพ่อดูแลเอง ให้ไปทำเองคงไม่ไหว แต่ส่วนตัวคิดว่า งานรับเหมาได้ผลตอบแทนดี น่าเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้หลายคนสนใจ ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ ผลตอบแทนที่ได้รับ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ คงไม่คิดหวังว่าเขาจะเข้ามาดูงานด้านก่อสร้างแทนพ่อ แต่อาจจะคงให้เขาดูแลร้านค้าก่อสร้างต่อไป เพราะพ่อบอกเสมอว่าถ้าเราดูแลดีมีความเข้าใจในระบบก็มีกำไรพอให้เราอยู่ได้ ”

ทายาทของกิจการที่ 8

เพศ ชาย

อายุ 18 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมาช่วงจากผู้รับเหมาหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ ยังไม่คิดเรื่องการสืบทอดกิจการ เนื่องจากยังเป็นนักศึกษาอยู่ และด้านการศึกษาก็ไม่ตรงกับสายงานที่ทางบ้านทำอยู่เท่าไร แต่คิดว่าเรื่องผลตอบแทน น่าจะเป็นเหตุจูงใจให้สนใจงานด้านรับเหมาก่อสร้างเพราะรายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มาจากงานรับเหมาของพ่อ ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ ผลตอบแทนที่ได้รับ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ ไม่บังคับเขาว่าเขาจะสนใจจะทำต่อจากพ่อหรือไม่ แต่คงต้องพูดถึงรายได้ให้เขารับรู้เพื่อจูงใจให้เขาสนใจ เพราะงานรับเหมาที่ทำอยู่ช่วยทำรายได้หลักให้กับครอบครัวอยู่ ”

ทายาทของกิจการที่ 9

เพศ ชาย

อายุ 17 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมาช่วงจากผู้รับเหมาหลัก

“ กำลังศึกษาวิชาก่อสร้างอยู่ คิดว่าคงต้องทำงานแบบเดียวกับพ่อ แรงจูงใจเกิดจากความรู้สึกที่ว่าเป็นผู้รับเหมาแล้วดูภูมิฐาน เป็นที่ยอมรับจากคนรอบข้าง ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการการยอมรับจากสังคมต่อหน้าที่การงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ ไม่แน่ใจว่าเขาจะสามารถสานงานต่อได้หรือไม่ แต่พยายามให้เขารักและอยากทำงานด้านก่อสร้างเหมือนพ่อ เพราะมีความพร้อมเป็นพื้นฐานอยู่บ้างแล้ว โดยใช้การยอมรับจากเพื่อนฝูงและสังคมเป็นแรงจูงใจ ”

ทายาทของกิจการที่ 10

เพศ ชาย

อายุ 17 ปี

ความสัมพันธ์กับผู้ก่อตั้งกิจการ ลูกชาย

ความสัมพันธ์ของการศึกษากับกิจการ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กัน

ลักษณะของกิจการ รับเหมาช่วงจากผู้รับเหมาหลัก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

“ กำลังศึกษาอยู่มัธยมปลาย ไม่คิดว่าจะต้องทำกิจการต่อจากพ่อเพราะพ่อไม่ได้ถึงกับบังคับ แล้วแต่ความชอบ แต่ถ้าสนใจจริงน่าจะเกิดจากภาพลักษณ์มากกว่า เพราะผู้รับเหมาจะดูดีกว่าอาชีพอื่นๆ ในต่างจังหวัด ”

สรุปปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจคือ การต้องการการยอมรับจากสังคมต่อหน้าที่การทำงานที่ทำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บิดา

“ แล้วแต่ลูก แต่ถ้าอยากให้เราสนใจงานรับเหมาก่อสร้างคงต้องให้เขามองพ่อเป็นแบบอย่างในเรื่องได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูงรวมทั้งญาติพี่น้อง ”

ข้อมูลจากการบรรยายเรื่อง กลยุทธ์การสืบทอดธุรกิจครอบครัวในแวดวงกิจการก่อสร้าง

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการเข้าร่วมฟังการบรรยายพิเศษเรื่อง กลยุทธ์การสืบทอดธุรกิจครอบครัวในแวดวงกิจการก่อสร้าง โดยมีวิทยากร 2 ท่านที่ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในการสืบทอดธุรกิจครอบครัวในแวดวงกิจการก่อสร้างของเมืองไทย ได้เล่าถึงประสบการณ์การทำงาน การศึกษา ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขเพื่อให้ธุรกิจครอบครัวผ่านพ้นอุปสรรคจนประสบความสำเร็จมาได้ ซึ่งถือเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมฟังการบรรยายเป็นอย่างมาก โดยท่านทั้ง 2 ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ท่านได้ตัดสินใจเข้ามาสานต่อกิจการจากผู้เป็นพ่อไว้อย่างน่าฟังว่า

“ เริ่มแรกที่เรียนจบมาก็ทำงานกับธนาคารของต่างชาติ ทั้งเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับถือว่าสูงมากรวมกับรายได้ของภรรยา ถือว่าเลี้ยงครอบครัวได้อย่างสบายและไม่ได้คิดจะทำงานกับคุณพ่อเลย แต่เนื่องเป็นลูกชายคนโตและมีเชื้อสายชาวจีน คุณพ่อก็หวังที่อยากจะให้เข้ามาช่วยงาน และก็ได้ลาออกจากงานประจำเข้ามาทำงานกับคุณพ่ออย่างเต็มตัว การทำธุรกิจครอบครัว

ยากมากเนื่องจากต้องบริหารเงิน บริหารคนของเราเอง แต่ปัจจัยหลักที่เป็นแรงจูงใจให้เข้ามา น่าจะเกิดจากความกตัญญูที่ถูกทุกๆคนพึงระลึกถึง เพื่อความสุขความสบายใจของผู้เป็นพ่อ แม้งานที่เราทำอาจจะไม่ชอบ ไม่ถนัด ก็ต้องค่อยเรียนรู้และปรับตัวไป ” คำกล่าวของคุณสงกรานต์ อิศระ กรรมการผู้จัดการบริษัท ชาญอิสระ ดิเวลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)

“ จบการศึกษามาทางด้านการบริหาร โดยที่คุณพ่อคุณแม่ไม่ได้ชี้นำเรื่องการศึกษาอะไรมากนัก แต่ได้เห็นและติดตามคุณพ่อทำงานมาตลอด คุณพ่อชอบงานช่าง และเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของความขยันและการต่อสู้อุปสรรคต่างๆ พร้อมหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ คุณพ่อเป็นคนดูมากงานทุกอย่างต้องได้ตั้งใจ แต่หลังจากพี่ชายคนโตเสียชีวิต คุณพ่อก็เริ่มอ่อนลง ผมเป็นลูกคนรองจึงต้องมารับหน้าที่ดูแลทั้งที่ไม่ได้คิดไว้ก่อนเลย เน้นอนความกตัญญู ถือเป็นปัจจัยหลักที่เข้ามาช่วยพ่อแบ่งเบาภาระของธุรกิจครอบครัว ” คำกล่าวของคุณพลพัฒน์ วรรณสุด นายกสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานกรรมการ บริษัท เนวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)